

KHOA HỌC XÃ HỘI VÀ NHÂN VĂN VỚI VẤN ĐỀ CÔNG DÂN TOÀN CẦU

HỒ SĨ QUÝ*

Từ khóa: công dân toàn cầu, khoa học xã hội và nhân văn, toàn cầu hóa.

Từ khi toàn cầu hóa ghi dấu ấn lên các xã hội, đặc biệt là khi mạng xã hội xuất hiện hay dịch bệnh Covid-19 bùng phát, việc hiểu được vị thế của mỗi cá nhân với tính cách là công dân toàn cầu đã không còn là điều viển vông. Khái niệm “Công dân toàn cầu” đã quen thuộc với tất cả các quốc gia thuộc Liên hợp quốc. Ở bất kì cộng đồng nào, con người cũng đều được giáo dục rằng, mỗi cá nhân chỉ là một phần của xã hội toàn cầu rộng lớn - số phận và hành vi của mỗi người có thể chịu ảnh hưởng từ những người ở rất xa tận bên kia bán cầu. Chia sẻ các giá trị toàn cầu là trách nhiệm và lợi ích khá thiết thực của mỗi người.

Trên cơ sở phân tích vấn đề công dân toàn cầu thông qua chương trình giáo dục công dân toàn cầu được thực hiện tại Việt Nam, bài viết có một số ý kiến về việc đào tạo nhà khoa học là công dân toàn cầu trong lĩnh vực khoa học xã hội và nhân văn. Theo tác giả, Việt Nam xưa nay luôn là một đối tượng đầy thu hút của hầu hết các ngành khoa học thuộc lĩnh vực này. Rất nhiều người nước ngoài nghiên cứu về Việt Nam đã trở nên danh tiếng. Những người nghiên cứu sâu về Việt Nam đến trình độ được thế giới biết tiếng chắc chắn là những người có khả năng chia sẻ sâu sắc những giá trị toàn cầu - họ chính là những người đứng ở vị trí hàng đầu trong số những công dân toàn cầu trong lĩnh vực khoa học xã hội và nhân văn.

* GS.TS.; Viện Thông tin Khoa học xã hội, Viện Hàn lâm Khoa học xã hội Việt Nam.